

20 października 2018



Prawie pięćdziesiąt osób wzięło udział w wyjeździe studyjnym do dawnego parku. W sobotę, 20 października 2018, spotkaliśmy się z uczestnikami wycieczki na zamku w Olsztynie. Poznawanie historii dylewskiej kolekcji sztuki zaczęło się na wystawie „Z niepamięci. Rzeźby Adolfo Wildta z kolekcji Franza Rose z Dylewa”. Kuratorka, Grażyna Prusińska, oprowadzając po ekspozycji, przywołała historię rzeźb, które trafiły do zbiorów naszego Muzeum. Miłośnicy lokalnej historii mogli wyobrazić sobie, jak przed 1945 rokiem wyglądało wnętrze dworu i jego otoczenie, oglądając archiwalne fotografie.



Po parku wycieczkę oprowadzała Małgorzata Jackiewicz-Garniec. Oglądaliśmy pozostałości po słynnym niegdyś majątku ziemskim, jednym z najnowocześniejszych w Prusach Wschodnich. Niegdyś było tu jedno z piękniejszych założeń dworskoparkowych w północno-wschodniej Polsce. Miejsce, w którym do 1945 roku gromadzona była niezwykle cenna kolekcja sztuki współczesnej.



Odwólując się do wyobraźni, wśród zarosli wypatrywaliśmy malowniczej, wyszukanej kompozycji ogrodu, ze stawem o nieregularnym brzegu, z wyspą i półwyspami, bogatym wiekowym drzewostanem, siecią wijących się alejek. Oglądaliśmy pozostałości po wspaniałej architekturze ogrodowej, z mostkami, wiaduktem nad i tunelem pod drogą, z piękną kamienną grotą.

Wycieczka została zorganizowana

w ramach akcji „Olsztyn. Aktywnie!” we współpracy z olsztyńskim oddziałem PTTK.



26 października 2018



warsztatów ceramicznych. Młodzi artyści razem z muzealnikami przygotowali pokaz i wernisażowy poczęstunek. W czasie uroczystego otwarcia mogli dowiedzieć się, czym jest wernisaż, jaką rolę pełni kurator wystawy. Uzyskali informacje o technice, w której wykonane zostały ich kompozycje oraz dziedzinach sztuki, jakimi są rzeźba i płaskorzeźba, poznali pojęcie reliefu. Na przykładzie konkretnych prac zostali zapoznani z definicją realizmu, abstrakcji i pop artu. Wystawie towarzyszyła prezentacja plansz informacyjnych: o historii majątku Franza Rose w Dylewie, o wystawie „Z niepamięci. Rzeźby Adolfo Wildta z kolekcji Franza Rose z Dylewa” oraz z fotoreportażem z warsztatów. Te materiały zostały przekazane szkole do dalszego wykorzystania. W zdarzeniu uczestniczyło ok. trzydzieścioro dzieci.



Ostatnim etapem programu edukacyjnego była wystawa zorganizowana w Szkole Podstawowej w Szczepankowie, nieopodal Dylewa. Zaprezentowane zostały efekty projektu. Jednym z nich był pokaz rzeźb stworzonych przez uczestników



MATERIAŁ DOSTĘPNY NA LICENCJI UZNANIE
AUTORSTWA - UŻYCIE NIEKOMERCYJNE 3.0 POLSKA

Dofinansowano ze środków
Muzeum Historii Polski w Warszawie
w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”



Z NIEPAMIĘCI.

Utracone / odzyskane piękno
dworu w Dylewie
- pierwiastek
tożsamości
regionu

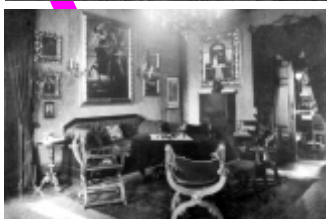
Z NIEPAMIĘCI.

Rzeźby
Adolfo
Wildta
(1868-1931)
z kolekcji
Franza Rose
z Dylewa

kuratorka: Grażyna Prusińska
aranżacja: Andrzej Stroka



Dylewo w rodzinie von Rose znajdowało się od 1860 r., kupione przez Ludwika Rose architekta i budowniczego. On, a następnie jego syn Fraz Rose (1854-1912) uczynili z Dylewa jeden z nowocześniejszych, wzorcowo zarządzanych majątków w Prusach Wschodnich. Obaj interesowali się sztuką, zwłaszcza Franz, który stworzył w Dylewie ważny dla tego regionu ośrodek kulturalny. Dwór wybudowano w latach 50. XIX w. w stylu późnoklasycystycznym, była to parterowa budowla z dwupiętrowym ryzalitem na osi. Na początku XX w. powiększono ją o skrzydła boczne.



Franz Rose ukończył Wyższą Szkołę Rolniczą, dziedzicząc po śmierci ojca Dylewo wykazał się niebanalnymi zdolnościami jako przedsiębiorca i organizator. W krótkim czasie doprowadził majątek do ekonomicznego rozkwitu. Pracowały tu nowoczesne tartaki, cegielnia, mleczarnia i gorzelnia.

Majątek był zelektryfikowany i skanalizowany. Od podstaw zbudowano wieś folwarczną. Franz Rose planował także wybudowanie pawilonu-muzeum, którego plany były już gotowe – nie zdążył, zmarł w 1912.

Rose prócz pasji gospodarczych, innowacyjnych miał jeszcze jedną – sztukę. Niezależność finansowa umożliwiała mu podróże do Włoch, Szwajcarii, Hiszpanii i gromadzenie dzieł, które złożyły się na oryginalną dylewską kolekcję.



Obrazy, grafiki, rzeźby mieściły się na parterze dylewskiego pałacu w tzw. salonie sztuki i przylegającej do niego, od strony elewacji ogrodowej, werandy. Tu przesiadywała rodzina wycieczając i czytając, tu przyjmowano gości. Na ścianach wisiały wykonane przez Alberta Weltiego i Jakoba Meiera kopie mistrzów malarstwa europejskiego ale dominowała rzeźba – marmurowe kompozycje wg antycznych i renesansowych oryginałów a także autorskie projekty wykonane przez mediolańskiego artystę Adolfo Wildta (1868-1931)



malownicze, starannie zaprojektowane kadry. Park był znanym i lubianym miejscem wycieczek, zwłaszcza w niedziele i święta w okresie letnim. Wielokrotnie wymienianym w publikacjach Niemieckiego Towarzystwa Dendrologicznego, jako przykład wzorowej realizacji założenia parkowego mimo niesprzyjających warunków klimatycznych. Stanowił wspaniałe tło dla galerii rzeźb Adolfo Wildta Na trawniku prze dworem stał Sfinks, na wyspie umieszczono monumentalny Portret ogrodnika Larassa, na wysokim rzeźbionym cokole stała kompozycja znana jako Alter bauer.

W styczniu 1945 r., gdy Rosjanie zdobyli okolice Ostródy, dwór w Dylewie/Dohlau został ostrzelany, rozgrabiony i podpalony. Pożar strawił najpierw ruchome wyposażenie wewnątrz: meble, obrazy, tkaniny. Gdy belki stropowe uległy przepaleniu, pierwsze piętro korpusu wraz z pozostałościami strychu i dachu runęło, grzebiąc na lata znajdującą się tam kolekcję rzeźby, wyposażenie i przedmioty, których nie strawił ogień.



W majątku Dohlau/Dylewo na przełomie XIX i XX wieku Franz Rose zgromadził kolekcję sztuki młodych, nieznanych jeszcze artystów, którzy kopiowali na jego zamówienie dzieła wielkich mistrzów a także realizowali autorskie projekty. W kolekcji poczesne miejsce zajmował zbiór rzeźb Adolfo Wildta, z czasu zanim stał się wybitnym przedstawicielem włoskiego modernizmu i symbolizmu. Franz Rose poznał twórczość Wildta w 1894 i zaproponował artyście kontrakt, w myśl którego za sumę 4000 lirów rocznie zapewniał sobie prawo do pierwszego egzemplarza każdej rzeźby, natomiast szkice i pozostałe kopie należały do autora. Zjawił się u Wildta w pracowni, po latach wspomnienie tego spotkania rzeźbiarz kończył tak: (...) zostaliśmy przyjaciółmi, więcej niż przyjaciółmi – braćmi. Był moim mecenasem. Przez 18 lat pracowałem dla niego z miłością i pasją. Adolfo Wildt wykonał dla Franza Rose ponad 30 rzeźb, z czego większość stanowiły kopie mistrzów antyku i renesansu, część natomiast była oryginalnymi projektami artysty. Z kolekcji dylewskiej w stanie nienaruszonym zachowały się dwie rzeźby będące od lat



w zbiorach naszego Muzeum. Pozostałe stanowią depozyt wojewódzkiego konserwatora zabytków. Ich obecność w zbiorach to wynik pracy grupy archeologów pod kierunkiem prof. Tomasza Mikockiego, którzy, prowadząc wykopaliska na terenie dawnego dworu dylewskiego, wydobyli szczątki przepalonych rzeźb. Poddane żmudnemu procesowi konserwacji stanowią teraz niezwykle zespół, będący przykładem wczesnej twórczości artysty słabo reprezentowanej nawet we włoskich zbiorach publicznych. Wystawa przywraca pamięć o twórczości włoskiego rzeźbiarza Adolfo Wildta, jego mecenasie i protektorze Franzu Rose oraz miejscu wyjątkowym na mapie Prus Wschodnich, z jego wyróżnikiem – kolekcją sztuki i oryginalnym założeniem parkowym. Wystawę będzie można zwiedzać w 2019 roku

16 września 2018

Prelekcja w Szkole Podstawowej im. Zawiszy Czarnego w Szczepankowie. O historii dworu w Dylewie, kolekcji sztuki gromadzonej przez Franza Rose (1854-1912) i jego potomków, najciekawszym w Prusach Wschodnich założeniu parkowym oraz najnowocześniejszym w regionie gospodarstwie rolnym opowiedziały dzieciom Małgorzata Jackiewicz-Garniec i Grażyna Prusińska z Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie. Prelekcji towarzyszyła prezentacja archiwalnych zdjęć, przesłanych przez ostatnią żyjącą mieszkankę dworu Sybille Friedberg, które zachowały pamięć spalonego salonu, werandy i parteru domostwa wypełnionego cennymi obiektami sztuki, w tym liczącą ok. 40 rzeźb kolekcję dzieł włoskiego artysty Adolfo Wildta. Biografia Wildta została przedstawiona w kontekście wielkiej przyjaźni i długoletniej pracy dla mecenasa artystów i kolekcjonera sztuki Franza Rose. Pokazano zespół,



zachowanych z kolekcji dylewskiej rzeźb, odnalezionych podczas prac archeologicznych w 2002 i poddanych konserwacji. Skonfrontowano świetność miejsca z obecnym stanem zachowania. W podsumowującej rozmowie brały udział dzieci – mówiono o tym, czy historia Dylewa jest ważna dla jego obecnych mieszkańców i jak wojna nieodwracalnie zmienia kulturowy i społeczny pejzaż miejsca.



Warsztaty ceramiczne - 28 września 2018

Uczniowie klas VII i VIII szkoły podstawowej w Szczepankowie byli gośćmi w olsztyńskim zamku. Wizyta zaczęła się zwiedzaniem wystawy „Z niepamięci. Rzeźby Adolfo Wildta z kolekcji Franza Rose w Dylewie”. Anna Malinowska z Muzeum przybliżyła uczestnikom twórczość rzeźbiarza oraz metody jego pracy. Dzięki temu mogli dostrzec różnice między oryginalnymi dziełami artysty a rekonstrukcjami rzeźb metodą druku 3D, które wzbudziły duże zainteresowanie.

Po zapoznaniu się z wystawą uczniowie wzięli udział w warsztatach ceramicznych. Wykonywali własne dzieła w technice gliptyki, inspirowane twórczością Wildta. Tematyka prac była dowolna, jednak ze wskazaniem na interpretację motywów zaczerpniętych z ekspozycji. Chociaż dla niektórych była to pierwsza styczność z gliną jako materiałem plastycznym, to wszyscy pracowali wytrwale i świetnie radzili sobie z zadaniem. Wykazali się kreatywnością i ciekawymi pomysłami. W efekcie powstały reliefowe medaliony, w głównej mierze o tematyce związanej z historią regionu.

